

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Ondřeje Mrákoty, soudkyně Michaely Bejčkové a soudce Jana Kratochvíla v právní věci žalobce: **Ing. M. K.** zast. advokátkou JUDr. Ilonou Chladovou, Hostinského 2282/4, Brno, proti žalovanému: **Krajský úřad Zlínského kraje**, tř. Tomáše Bati 21, Zlín, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 3. 11. 2020, čj. KUZZL 73286/2020, ve znění opravného rozhodnutí ze dne 3. 11. 2020, čj. KUZZL 73366/2020, za účasti osoby zúčastněné na řízení: **EG.D, a. s.**, Lidická 1873/36, Brno, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 28. 7. 2022, čj. 30 A 179/2020-68,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Osoba zúčastněná na řízení **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

[1] V této věci je nutné zodpovědět otázku, zda je možné v řízení o vyvlastnění namítat nedostatky podkladových rozhodnutí (územních rozhodnutí).

1. Vymezení věci

[2] Městský úřad Uherské Hradiště dne 25. 8. 2020 rozhodl podle § 24 odst. 3 písm. a) bodu 2 zákona č. 184/2006 Sb., o odnětí nebo omezení vlastnického práva k pozemku nebo stavbě (zákon o vyvlastnění), o omezení vlastnického práva žalobce zřízením věcného břemene k pozemku parc. č. X, v k. ú. Babice u Uherského Hradiště, a to ve prospěch vyvlastnitele, společnosti E. ON Distribuce a. s. (v důsledku přeměny společnosti nyní společnost EG.D, a. s.). Věcné břemeno spočívá v povinnosti strpět na daném pozemku

zřízení, umístění, provozování a udržování přeložky vedení VN, která byla zřízena v rámci veřejně prospěšné stavby „D55 trasa 5507 Babice – Staré Město“.

[3] Proti rozhodnutí městského úřadu podal žalobce odvolání, o kterém žalovaný rozhodl dne 3. 11. 2020 tak, že změnil rozhodnutí městského úřadu v částech, které nejsou podstatné pro rozhodnutí nyní projednávané věci, a ve zbytku rozhodnutí městského úřadu potvrdil. Téhož dne vydal žalovaný opravné rozhodnutí, kterým vypustil v části, jež se týká účastníků řízení, text „Ing. Z. V.“ včetně jeho data narození a adresy a nahradil jej textem „M. K.“.

[4] Proti rozhodnutí žalovaného podal žalobce žalobu ke krajskému soudu, který ji v záhlaví označeným rozsudkem zamítl.

2. Kasační řízení

2.1 Kasační stížnost žalobce

[5] Žalobce (stěžovatel) napadl rozsudek krajského soudu kasační stížností. Namítl, že krajský soud nesprávně posoudil otázku opomenutého účastníka řízení v územním řízení, resp. v řízení o umístění stavby včetně rozhodnutí o prodloužení platnosti územního rozhodnutí. Rozhodnutí z těchto řízení byla právním titulem pro následné omezení vlastnického práva stěžovatele zřízením věcného břemene. Při posuzování otázky ne/opomenutí JUDr. J. B. jako účastníka řízení nevzal krajský soud v potaz podstatnou skutečnost, a to že v době rozhodování o umístění stavby jmenovaný už nežil. Odkaz na rozsudek krajského soudu ze dne 28. 7. 2021, čj. 29 A 213/2019-136, je proto nepřiléhavý, neboť se týká opomenutí účastníka řízení ve vztahu k nicotnosti rozhodnutí. V projednávané věci se přitom nejednalo o opomenutého účastníka v pravém slova smyslu, ale o osobu, která již nežije.

[6] Stěžovatel považuje rovněž za nesprávný závěr krajského soudu, že při přezkumu rozhodnutí o vyvlastnění se nemůže zabývat postavením JUDr. J. B. jako účastníka řízení v územním řízení. Takový závěr je nepřijatelný, neboť územní rozhodnutí je právním titulem pro rozhodnutí o vyvlastnění. Bez tohoto právního titulu nejsou splněny podmínky pro řízení o vyvlastnění.

[7] Stěžovatel se domnívá, že se krajský soud nedostatečně vypořádal s žalobní argumentací, že rozhodnutí, která vzešla z řízení, jejichž účastníkem byl JUDr. J. B. jako osoba neznámá, které se doručovalo prostřednictvím veřejné vyhlášky, jsou nicotná. JUDr. J. B. byl dostatečně identifikován a nemohl být neznámou osobou. Pokud jej správní orgány nenalezly v evidenci obyvatel, muselo být zřejmé, že tato osoba již nežije. Stěžovatel zdůraznil, že JUDr. J. B. nemohl být účastníkem územního řízení, neboť již nežil. Z tohoto důvodu ho nelze považovat ani za opomenutého účastníka.

[8] Stěžovatel navrhl, aby NSS napadený rozsudek zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení.

2.2 Vyjádření žalovaného

pokračování

[9] Žalovaný uvedl, že otázku nicotnosti podkladových rozhodnutí pro řízení o vyvlastnění řešil krajský soud v řízení vedeném pod sp. zn. 29 A 213/2019. Žalobě v uvedeném řízení, kterou podal stěžovatel, krajský soud nevyhověl. V napadeném rozsudku krajský soud také dospěl k závěru, že případné opomenutí účastníka územního řízení nemohlo způsobit nicotnost územních rozhodnutí. Žalovaný dodal, že v územním řízení bylo s J. B. jednáno jako s osobou neznámou, které bylo doručováno veřejnou vyhláškou, a proto nemohl být opomenutým účastníkem řízení (v podrobnostech viz vyjádření k žalobě). Žalovaný navrhl, aby NSS kasační stížnost zamítl.

3. Právní hodnocení

[10] Kasační stížnost není důvodná.

[11] V projednávané věci je třeba zdůraznit, že správní orgány rozhodovaly o omezení vlastnického práva zřízením věcného břemene podle § 24 odst. 3 písm. a) bodu 2 zákona o vyvlastnění. Stěžovatelovy námitky však míří proti rozhodnutí o umístění stavby, jakož i proti rozhodnutí, jímž byla prodloužena platnost územního rozhodnutí, která byla podkladem pro rozhodnutí o vyvlastnění. Podle stěžovatele jsou územní rozhodnutí nicotná, a proto nemohla být podkladem pro rozhodnutí o vyvlastnění. Nicotnost vyvozuje z toho, že ve zmíněných řízeních bylo jednáno se zesnulým JUDr. J. B. jako s osobou neznámou.

[12] Krajský soud neshledal důvodnou námitku nicotnosti podkladových rozhodnutí k vyvlastňovacímu řízení (viz body 19 - 24 napadeného rozsudku). Krajský soud dále v bodě 25 svého rozsudku konstatoval, že námitkami, které směřují do územního řízení (ohledně stěžovatelem tvrzené povinnosti správních orgánů ustanovit JUDr. B. opatrovníka a nesprávného vyhodnocení postavení jmenovaného jako účastníka řízení), se nemohl zabývat při přezkumu rozhodnutí o vyvlastnění, neboť se týkaly jiného správního řízení.

[13] NSS konstatuje, že při přezkumu rozhodnutí o vyvlastnění se soudy nemohou zabývat přezkumem územního rozhodnutí (jednalo se o umístění stavby „*R 55, stavba 5507 Babice - Staré Město*“), resp. prodloužení územního rozhodnutí, která v projednávané věci byla podkladem pro rozhodnutí o vyvlastnění a mohla být samostatně napadena žalobou. Námitky stěžovatele svědčí o nepochopení systému fungování správního soudnictví. Soudy přezkoumávají vždy jen to správní rozhodnutí (a jeho vydání předcházející správní řízení), které je napadeno žalobou, ale v rámci tohoto přezkumu nemohou přezkoumávat (popř. rušit) jiná správní rozhodnutí, která byla vydána v jiných řízeních a mohla být samostatně napadena žalobou dle § 65 a násl. s. ř. s. Jinak by tomu bylo v případě subsumovatelných právních aktů (viz rozsudek NSS ze dne 29. 6. 2007, čj. 4 As 37/2005-83, č. 1324/2007 Sb. NSS), ale o tento případ se v nyní projednávané věci nejedná.

[14] Ze správního a soudního spisu v projednávané věci a z věci vedené u NSS pod sp. zn. 1 As 257/2021 plyne, že se stěžovatel stal v roce 2016 vlastníkem pozemků, na které byla mimo jiné umístěna v roce 2010 stavba „*R 55, stavba 5507 Babice - Staré Město*“; v roce 2011 byla prodloužena platnost územního rozhodnutí. Na jednom ze stěžovatelových

pozemků bylo následně na základě vyvlastnění zřízeno věcné břemeno, které je specifikováno v bodě 2 tohoto rozsudku. Původním vlastníkem pozemků byl JUDr. J. B., který zemřel v roce 1984. V době mezi jeho smrtí a okamžikem, kdy vlastnické právo k daným pozemkům nabyl stěžovatel, vlastnili tyto pozemky další dva vlastníci. V územních řízeních bylo jednáno s JUDr. J. B. jako s osobou neznámou, ačkoli ten byl v době rozhodování správních orgánů již po smrti. Stěžovatel podal proti územnímu rozhodnutí a rozhodnutí o prodloužení jeho platnosti odvolání, které žalovaný dne 18. 11. 2019 zamítl jako nepřipustné. Rozhodnutí městského úřadu o umístění stavby a rozhodnutí o prodloužení jeho platnosti pak stěžovatel napadl žalobou u krajského soudu (žaloba původně směřovala také proti rozhodnutí žalovaného o odvolání stěžovatele, stěžovatel však rozsah přezkumu sám zúžil pouze na rozhodnutí městského úřadu). Krajský soud usnesením ze dne 28. 7. 2021, čj. 29 A 213/2019-136, žalobu odmítl, neboť stěžovatel nesplnil podmínku vyčerpání řádných opravných prostředků [§ 68 písm. a) s. ř. s.]. Kasační stížnost proti citovanému usnesení zamítl NSS rozsudkem ze dne 24. 2. 2022, čj. 1 As 257/2021-23. Je tedy zřejmé, že dokonce sám stěžovatel se proti výsledku územního řízení bránil u soudu.

[15] Krajský soud v nyní projednávané věci neshledal námitku nicotnosti územních rozhodnutí důvodnou, přičemž odkázal na posouzení věci krajským soudem ve věci sp. zn. 29 A 213/2019 a NSS ve věci sp. zn. 1 As 257/2021, jejichž předmětem byla právě daná územní rozhodnutí. NSS konstatuje, že krajský soud postupoval správně, pokud z těchto závěrů, které citoval, vycházel a tyto otázky neposuzoval samostatně, neboť byly předmětem jiného správního a soudního řízení. Krajský soud si o těchto otázkách nebyl povinen v nyní projednávané věci vytvořit samostatný úsudek, neboť tyto otázky nejsou předmětem nynějšího řízení. Krajský soud tedy mohl „pouze“ odkázat na rozhodnutí krajského soudu ve věci sp. zn. 29 A 213/2019 a NSS ve věci sp. zn. 1 As 257/2021, které se těmito spornými otázkami zabývaly (v podrobnostech na ně též NSS odkazuje). Nejsou tedy důvodné kasační námitky, že krajský soud řádně neposoudil otázku účastenství v územním řízení a nesprávně (nedostatečně) posoudil otázku nicotnosti územních rozhodnutí, která byla podkladem pro rozhodnutí o vyvlastnění. Krajský soud se těmito otázkami nemohl zabývat, neboť přezkoumával rozhodnutí o vyvlastnění, nikoli rozhodnutí o územním řízení.

4. Závěr a náklady řízení

[16] Ze všech uvedených důvodů dospěl NSS k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji v souladu s § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl.

[17] Stěžovatel neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.); žalovanému nevznikly v tomto řízení náklady nad rámec jeho běžné činnosti.

[18] Osoba zúčastněná na řízení má právo na náhradu jen těch nákladů, které jí vznikly v souvislosti s plněním povinnosti, kterou jí soud uložil. NSS osobě zúčastněné na řízení žádnou takovou povinnost neuložil, ta proto nemá právo na náhradu nákladů řízení (§ 60 odst. 5 s. ř. s.).

pokračování

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 12. prosince 2022

Ondřej Mrákota
předseda senátu